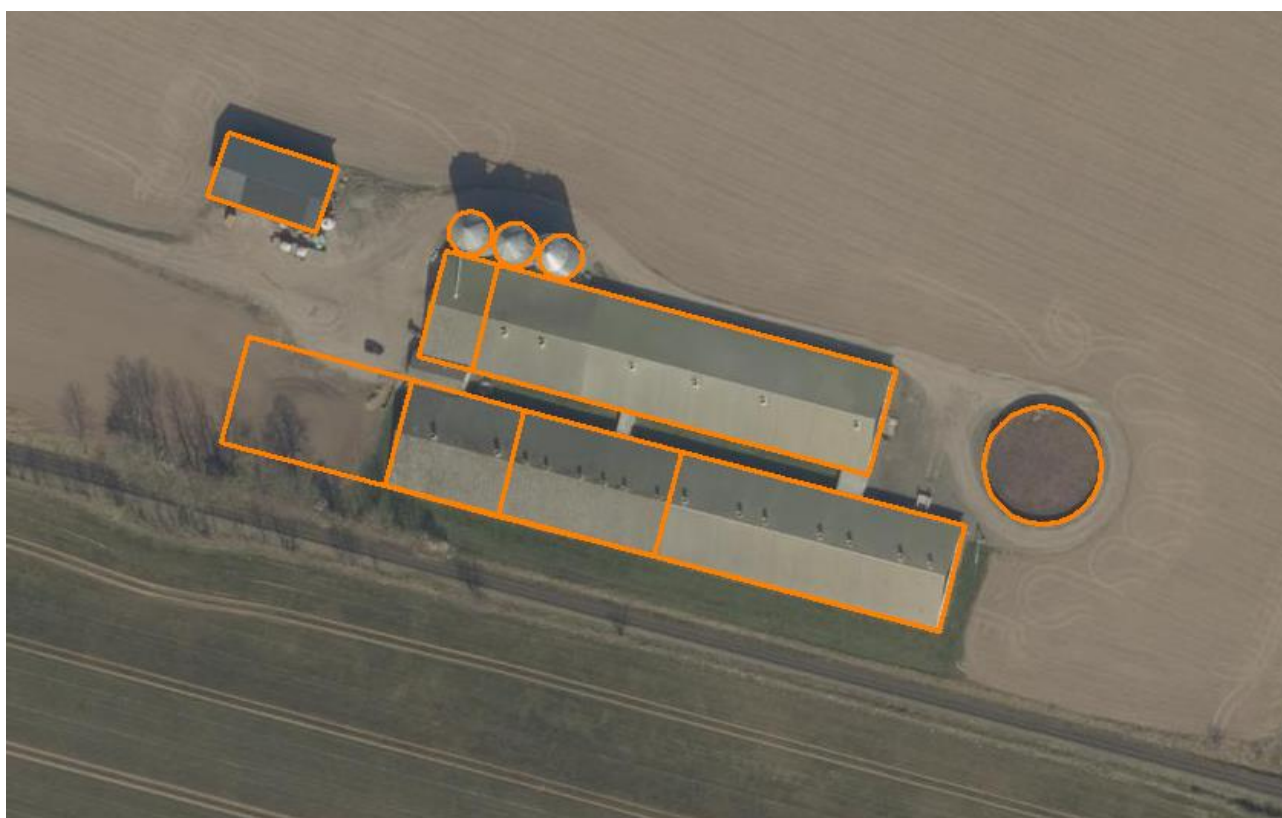

**Miljøkonsekvensrapport til
miljøansøgning
om udvidelse af svineproduktionen
på
Hiltvej 3, 4891 Toreby**

EJER OG DRIFTSFORHOLD

Ejendommens adresse:	Hiltvej 3, 4891 Toreby
Matr.nr.:	39a m.fl. Toreby By, Toreby
CVR nr.:	29 29 57 43
Ansøger:	I/S Holstenergaard, Toreby Østergade 12, 4891 Toreby
Ejer og kontaktperson:	Peder Holstener Larsen, Hiltvej 1, 4891 Toreby E-mail: shla@privat.dk Mobil: 20 32 90 67
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning, Mobil: 31 34 07 17
IT-skema:	227.414_Version 2

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
1 Ikke teknisk resumé	4
2 Beskrivelse af projektet	5
2.1 Godkendelsespligt	5
2.2 Det ansøgte projekt	5
2.2.1 Tidligere miljøgodkendelse	6
2.2.2 Nudrift og 8-års drift	6
2.2.3 Erhvervsmæssig nødvendig	6
2.2.4 Biaktiviteter	6
2.2.5 Husdyrbrugets ophør	6
3 Beskrivelse af alternativer	7
4 Beskrivelse af ressourceforbrug	7
4.1.1 Energiforbrug	7
4.1.2 Vandforbrug	7
5 Beskrivelse af miljøpåvirkninger	8
5.1 Lokalisering	8
5.1.1 Faste afstandskrav	8
5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet	9
5.3 Vurdering af gener i lokalområdet	10
5.3.1 Lugt	10
5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner	10
5.3.3 Lys	11
5.3.4 Fluer og skadedyr	11
5.3.5 Støv	12
5.3.6 Transport	12
5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier	13
5.4.1 Spildevand	13
5.4.2 Husdyrgødning	14
5.4.3 Affald og kemikalier	14
5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning	15
5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager	15
5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet	15
5.5.3 Internationale naturbeskyttelsesområder	16
5.5.4 Ammoniakafsætning på naturområder	16
5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder	17
5.5.6 Kategori 3-naturområder	18
5.5.7 Øvrige naturområder	18
5.5.8 Samlet konklusion naturområder	18
6 BAT-redegørelse	19
6.1 BAT i relation til Management	19
6.2 BAT i relation til ammoniak	19
6.3 BAT i relation til foder	20
6.4 BAT i relation til energi og vand	20
6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger	20
6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger	21
6.5 Særregler for IE-husdyrbrug	21
6.5.1 Miljøledelse	22
6.5.2 Oplæring af medarbejdere	22
6.5.3 Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget	22
6.5.4 Beredskabsplan	22
6.5.5 Fodringskrav	23
7 Uheld og risici	23
7.1 Driftsforstyrrelser og uheld	23
8 Egenkontrol	23
9 samlet vurdering	24
Bilag 1 – Oversigt over anlægget	28
Bilag 2 – Gyllekøling	29
Bilag 3 – Plantegning med indretning af stalde	30

INDLEDNING

Denne miljøkonsekvensrapport redegør for en planlagt udvidelse af husdyrproduktionen på Hiltvej 3, 4891 Toreby (Guldborgsund Kommune). Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019) idet der er tale om et IE-husdyrbrug for søer (>750 årssøer).

Ansøger har også husdyrproduktion på følgende ejendomme:

- Bækkeskovvej 25, 4892 Kettinge (svineproduktion)
- Hiltvej 4, 4891 Toreby (svineproduktion)
- Toreby Østergade 12, 4891 Toreby (svineproduktion)

Ejendommene drives teknisk og forureningsmæssigt adskilte. Det er derfor kun ejendommen på Hiltvej 3, der er omfattet af den konkrete ansøgning.

Der er indsendt et IT-ansøgningsskema nr. 227.414 til Guldborgsund Kommune.

Rapporten redegør for de faktuelle forhold ved den planlagte udvidelse, samt de forhold, der gør sig gældende ved den eksisterende produktion.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i henhold til retningslinjerne i bilag 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2256 af 29. december 2020).

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

- Ikke teknisk resumé
- Beskrivelse af projektet
- Beskrivelse af alternativer
- Beskrivelse af ressourceforbrug
- Beskrivelse af miljøpåvirkninger
- BAT-redegørelse
- Uheld og risici
- Egenkontrol
- Samlet vurdering
- Bilag 1 – oversigt over anlægget
- Bilag 2 – beregninger på gyllekøling
- Bilag 3 - plantegninger

1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Beskrivelse af det ansøgte projekt

Der søges om at udvide husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal på 4.336 m² til et produktionsareal til på 4.990 m².

Der opføres følgende nye driftsbygninger:

- En løbestald på 1.050 m² og et produktionsareal på 724 m².

Den nye stald bygges i direkte forlængelse af den eksisterende løbestald og opføres i samme stil, materialer, farvevalg og dimensioner.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

Lugt

Lugtgenekrav til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone-/sommerhusområde er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke vil medføre væsentlige lugtgener i lokalområdet.

Transporter

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold ligger hensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Der ligger et internationalt naturbeskyttelsesområde ca. 1,5 km nord for de nærmeste driftsbygninger.

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget.

Den planlagte ændring af husdyrproduktionen vil ikke medføre tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknologi)

Projektet overholder den lovbestemte grænseværdi for ammoniaktab pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Kravet om maksimal ammoniakemission er overholdt med valg af et staldsystem med delvist spaltegulv samt gyllekøling. Der er desuden anvendt BAT i forhold til management, foder, vand og energi.

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternative placeringer til den nye stald. En placering i tilknytning til eksisterende stald vurderes at være den eneste mulige placering. Det nye staldafsnit skal placeres i direkte tilknytning til de eksisterende stalde, da det ellers ødelægger logistikken på ejendommen.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Hiltvej 3 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

Ved at opføre de nye driftsbygninger sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der er en synergieffekt, der giver en større effektivitet, hvor ressourceforbrug og emissioner pr. produceret enhed holdes lavest muligt.

2 BESKRIVELSE AF PROJEKTET

2.1 Godkendelsespligt

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019). Der er tale om et IE-husbrug >750 stipladser til søer.

Ansøgningsskema (227.414) med beregninger er indsendt til Guldborgsund Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk

2.2 Det ansøgte projekt

Der søges om at udvide husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal på 4.336 m² til et produktionsareal til på 4.990 m².

Der opføres følgende nye driftsbygninger:

- En løbestald på 1.050 m² og et produktionsareal på 724 m².

Den nye stald bygges i direkte forlængelse af den eksisterende løbestald og opføres i samme stil, materialer, farvevalg og dimensioner.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

Ny løbestald (bygning nr. 5 på bilag 1)

Den nye løbestald bygges i forlængelse af den eksisterende løbestald (bygning nr. 4 på bilag 1).

Dimensioner på ny løbestald:

Længde: 42,0 meter

Bredde: 25,0 meter

Kiphøjde: 7,1 meter

Bruttoareal: 1.050 m²

Produktionsareal: 724 m²

2.2.1 Tidligere miljøgodkendelse

Der er den 10. februar 2012 givet en miljøgodkendelse til en udvidelse af husdyrbruget på Hiltvej 3. Der er den 10. oktober 2016 givet tillæg til miljøgodkendelse. Begge godkendelser er taget i brug.

2.2.2 Nudrift og 8-års drift

Inden for de seneste år er der ikke opført nye driftsbygninger eller foretaget godkendelsespligtige ændringer af eksisterende driftsbygninger. Derfor er produktionsarealerne i nudriften og 8-årsdriften ens.

2.2.3 Erhvervsmæssig nødvendig

Den ansøgte stald er erhvervsmæssig nødvendig for at fremtidssikre husdyrproduktionen på ejendommen. Det er nødvendigt at udvikle og effektivisere produktionsanlægget, for at kunne stå imod den stigende konkurrence. Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes produktionen på Hiltvej 3 optimeret. Den ansøgte løbestald betyder ikke, at husdyrproduktionen udvides, men løbestalden sikrer at alle dyrevelfærdsmæssige krav til produktionen kan opfyldes.

2.2.4 Biaktiviteter

Der er en eksisterende godkendt vindmølle på 750kWh.

2.2.5 Husdyrbrugets ophør

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil stalde og gødningsopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort således, at produktionsanlægget afvikles miljømæssigt forsvarligt.

Det betyder, at følgende vil blive foretaget:

- * Overskydende husdyrgødning i kummer og kanaler tømmes og fjernes på forsvarlig vis.
- * Staldene bliver rengjorte.
- * Inventar og andet metal afhændes til skrothandler eller lign.
- * Alt affald, der kan genbruges, leveres til genbrugsstation eller lign.
- * Affald, der ikke kan genbruges, afskaffes efter gældende regler.

3 BESKRIVELSE AF ALTERNATIVER

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternative placeringer til den nye stald. En placering i forlængelse af den eksisterende stald vurderes at være den eneste mulige placering. Det nye staldafsnit skal placeres i direkte tilknytning til de eksisterende stalde, da det ellers ødelægger logistikken på ejendommen.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Hiltvej 3 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

Ved at opføre den ansøgte driftsbygning sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der er en synergieffekt, der giver en større effektivitet, hvor ressourceforbrug og emissioner pr. produceret enhed holdes lavest muligt samtidig med at dyrevelfærdskravene overholdes.

4 BESKRIVELSE AF RESSOURCEFORBRUG

Virksomhedens ressourceforbrug går til el- og vandforbrug, der anvendes til husdyranlægget.

4.1.1 Energiforbrug

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg, opvarmning og rengøring.

Nedenstående tabel 1 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede energiforbrug. Energiforbruget efter udvidelsen er baseret på ansøgers skøn.

Tabel 1. Energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
El (kWh)	350.000 kWh*	350.000 kWh*

* En del af varmen går til varmepumpen til gyllekølingsanlægget

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT på energibesparende foranstaltninger.

4.1.2 Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand. Nedenstående tabel 2 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede vandforbrug. Det oplyste vandforbrug svarer til det nuværende forbrug.

Tabel 2. Vandforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand (inkl. drikkevandsspild)	6.800 m ³	6.800 m ³
Vand til vask af stalde	500 m ³	500 m ³
Vandforbrug i alt	7.300 m³	7.300 m³

Der anvendes vand fra egen brønd (DGU: 237.352).

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT på vandbesparende foranstaltninger.

5 BESKRIVELSE AF MILJØPÅVIRKNINGER

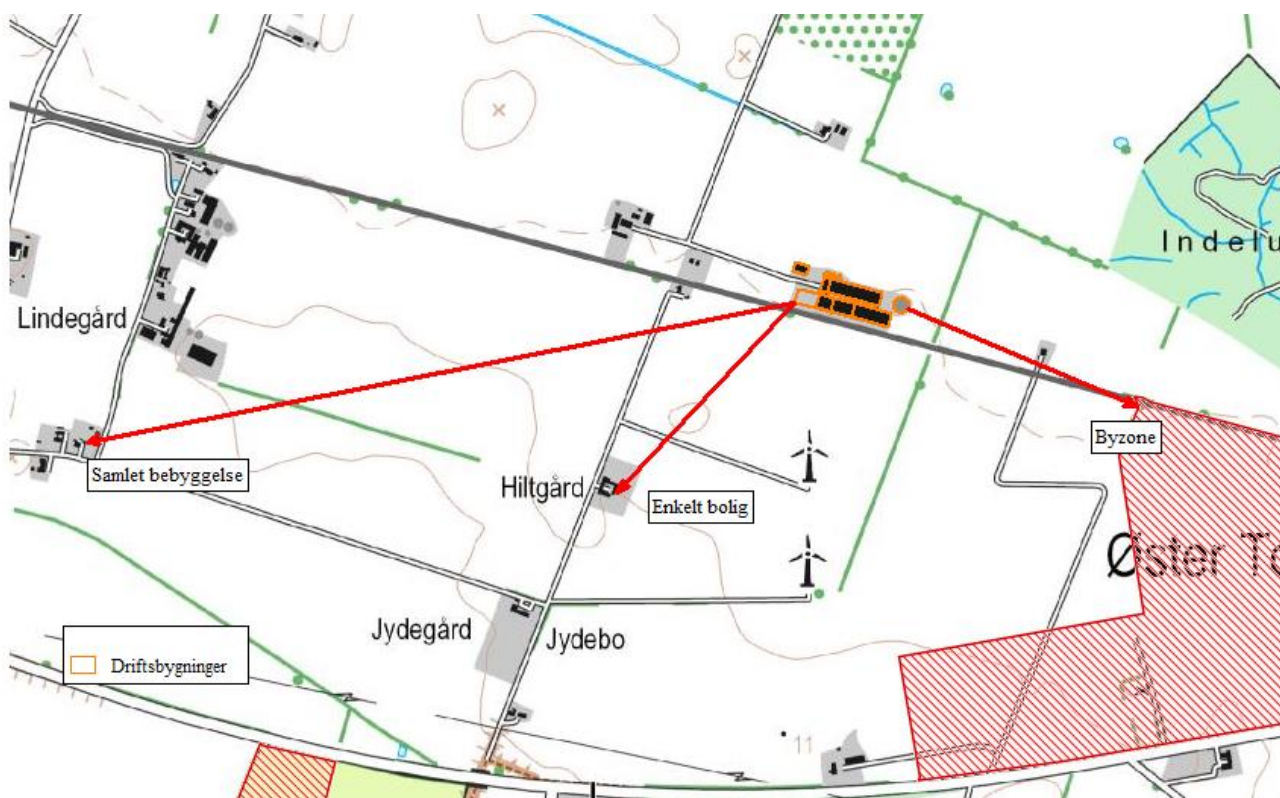
5.1 Lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzonen med ca. 460 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Jydevej 13), som ligger vest for ejendommen. Ejendommene på Hiltvej 5 og Jyderupvej 11, som ligger lidt tættere på staldbygningerne, ejes af ansøger.

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er Jydevej 9, der ligger ca. 1.280 meter sydvest for ejendommen. Nærmeste byzone er vest for Toreby ca. 430 øst for ejendommen.

Afstandene er målt som nærmeste afstand fra husdyranlæg eller husdyrgødningsanlæg til de respektive områder.

Nedenstående figur 1 viser et kort med placering af omkringboende i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Figur 1. Beliggenhed i forhold til nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse.

5.1.1 Faste afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Afstande ift. § 6 og 8. Afstandene er målt som nærmeste afstand fra husdyranlæg eller husdyrgødningsanlæg til de respektive områder.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	> 25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer	> 15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	> 15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	> 15 meter	15 meter
Naboskel	ca. 10 meter*	30 meter
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Jydevej 13)	460 meter	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse (Jydevej 9)	1,2 km	50 meter
Nærmeste byzone (Toreby)	430 meter	50 meter

* Der ligger en jernbanestrækning ved staldene, hvor nærmeste matrikelgrænse ligger ca. 10 meter fra den nye stald.

Alle afstandskrav er overholdt bortset fra afstandskravet til naboskel ved en jernbanestrækning, der ligger ca. 10 meter fra den ansøgte stald og ca. 10 meter fra eksisterende stald.

Dispensationsansøgning til overskridelse af afstandskrav

Det er ikke muligt at placere den nye løbestald andre steder end i direkte forlængelse af de eksisterende stalde, da det ellers vil ødelægge logistikken i produktionen. Der ligger i forvejen en stald med en løbe- og en fareafdeling og den nye løbestald er i den sammenhænge en mindre bygning, der ikke kan udgøre en risiko for jernbanestrækningen.

På ovenstående baggrund vurderes det, at der kan gives dispensation til overskridelse af afstandskravet til naboskel.

5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet

Beskrivelse af nye stalde

Den nye stald bygges i forlængelse af eksisterende stald og opføres i samme stil, materialer, farvevalg og dimensioner som de eksisterende stalde.

Vurdering af påvirkning af landskab

Ejendommen er placeret i landzonen udenfor områder, der er udlagt som særlige landskabelige- og geologiske beskyttelsesområder, men indenfor et større sammenhængende landskabsområde.

Ejendommen er placeret i et jordbrugsområde med særlige natur- og landskabsværdier. Størstedelen af arealerne, der er udpeget som jordbrugsområder med særlige natur- og landskabsværdier, består af jordbrug i almindelig drift og er generelt forbeholdt jordbrugserhvervet.

De ansøgte stalde placeres udenfor byggelinjer omkring, skove, søer, åer, kirker, fortidsminder og påvirker heller ikke beskyttede sten- og jorddiger.

Landskabet omkring ejendommen er karakteriseret ved at være relativt fladt med læhegn, beplantninger og mindre skovområder. Området er ligeledes karakteriseret ved, at der ligger flere landbrugsejendomme, enkelte fritliggende huse og mindre landsbyer.

Den nye stald placeres i forlængelse af eksisterende stald, og hele ejendommens bygningsmasse vil fortsat ligge som en homogen masse, hvor alle bygninger ligger i tilknytning til hinanden.

Endvidere vurderes det, at bygningsmassen på ejendommen ikke vil fremstå markant i lokalområdet. Der er derfor ikke planer om at etablere yderligere afskærmende beplantning, end det, der allerede forefindes på og omkring ejendommen.

På den baggrund vurderes det, at de ansøgte driftsbygninger ikke vil påvirke landskabet væsentligt.

5.3 Vurdering af gener i lokalområdet

5.3.1 Lugt

Husdyrbrugets lugtmission beregnes ud fra dyretype, staldsystem, antal kvadratmeter stiareal/produktionsareal og anvendte teknologier til nedbringelse af lugtmissionen.

I tabel 4 nedenfor er der foretaget lugtberegninger i forhold til de områder og beboelser, der er beskrevet i afsnit 5.1 og 5.1.1.

Tabel 4. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller samlet bebyggelse. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 3).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Jydevej 13	0	FMK	165	165	533,3	Ja
 Jydevej 9	0	NY	342,9	342,9	1376,4	Ja
 Toreby By, Toreby	0	FMK	521,7	521,7	543,1	Ja

Lugtberegninger i IT-ansøgningskemaet viser, at lugtgenefafstande er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener i lokalområdet som følge af det ansøgte.

5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjkloder

Støjkloder fra landbrugsvirksomheden kan ifølge ansøger forekomme fra følgende kilder:

- Staldanlæg (fodringsanlæg, vakuumpumper og kompressorer m.m.).
- Interne og eksterne transportere.
- Ind- og udlevering af grise.
- Levering af foder.
- Omrøring af gylle i foråret og efteråret i forbindelse med udbringning af gylle (periodisk støj).

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid, som ansøger definerer som tidsrummet 06.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af grise, der kan forekomme på alle tider af døgnet.

I forbindelse med fodring kan der være støj mere eller mindre i døgndrift. Og der kan være støj i forbindelse med levering af korn og foder der forekommer på hverdage i tidsrummet 07.00 til 18.00 og eventuelt lørdage i tidsrummet 07.00 til 14.00. I forbindelse med høst vil de over en kort periode på nogle få dage være levering udenfor de anførte tidspunkter.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Levering af foder og korn sker til kornsiloerne (S1-S3 på bilag 1) umiddelbart nord for sostald nr. 1. Der leveres råvare til siloer i foderladen, der ligger i den vestvendte ende af sostald nr. 1 (jf. bilag 1). Der er en korngrav i foderrummet, hvor korn og foder tippes af og snegles over i siloerne. Der er dermed ingen støj fra indblæsning af foder.

Der er relativt langt til nærmeste nabobeboelse fra nærmeste fodersilo/kornsilo (>200 meter).

Staldanlægget er et moderne anlæg og støjen fra motorer fra fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m., er minimal.

Det forventes ikke, at transporter vil give anledning til væsentlige støjgener, da der er relativt langt til nabobeboelser, og da der er gode til- og frakørselsveje til ejendommen.

Det forventes at omkring 20-25 % af transporterne vil ligge uden for tidsrummet 07.00-18.00.

Alle generelle krav vedrørende støj fra ejendommen vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

På den baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige støjgener for nabobeboelser.

5.3.3 Lys

Lyset i staldene vil primært være tændt i tidsrummet kl. 06.00 til 22.00 i forbindelse med de daglige arbejdsrytmer.

Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Der sidder orienteringslys over indgangsdøren til staldene. Der er ingen stærke generende lyskilder, som kan genere naboer.

På den baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lysgener for nabobeboelser.

5.3.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget. I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

5.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm. Dette vurderes dog ikke at have en væsentlig påvirkning på naboerne dels på grund af staldanlæggets placering i forhold til de nærmeste nabobeboelser, og dels på grund af den store afstand til nærmeste nabobeboelse.

5.3.6 Transport

Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker via Hiltvej. Der er én ind- og udkørsel til driftsbygningerne.

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med husdyrgødning, levering og afhentning af grise, korn og foder.

Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende.

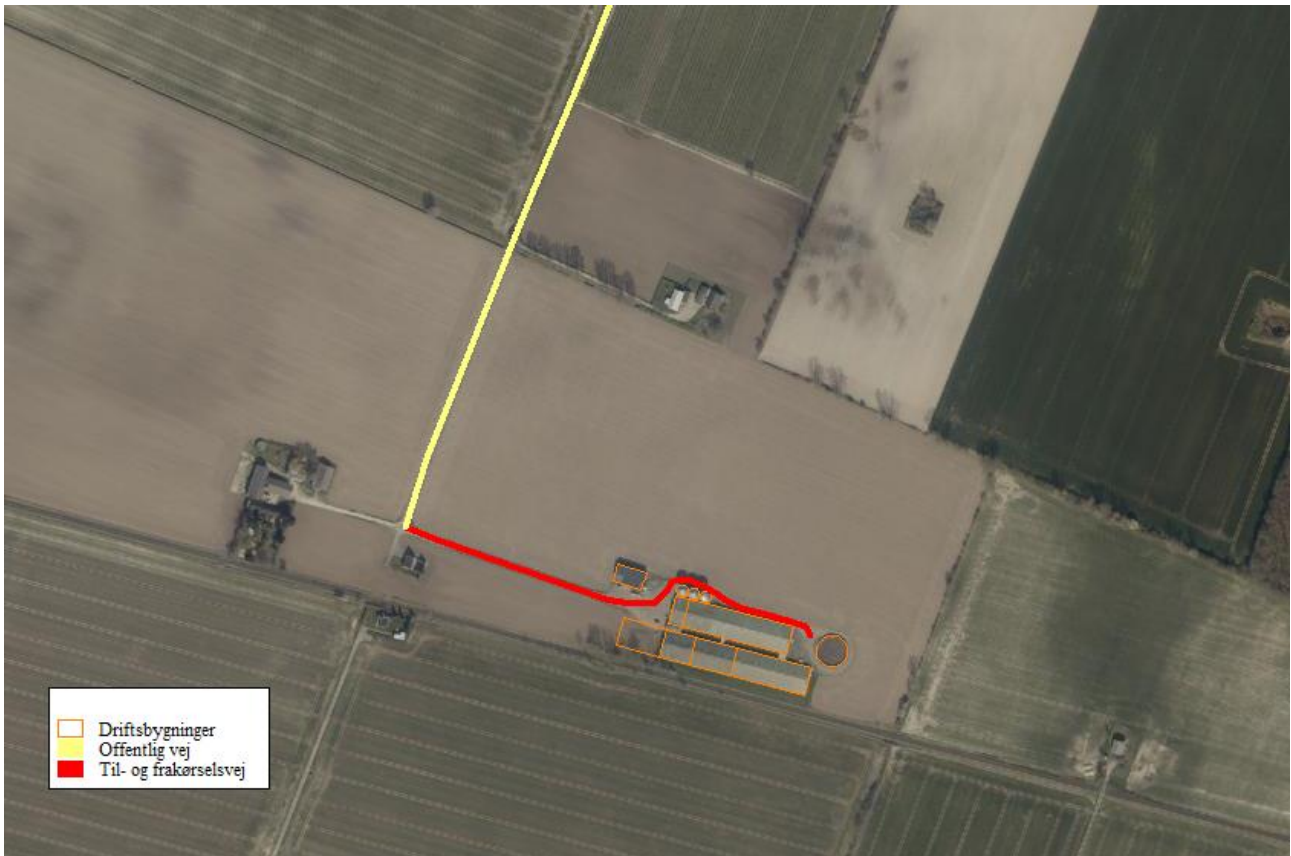
Tabel 5. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned ansøgt	Tidspunkt
Levering af polte	14	14	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af smågrise	52	52	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af slagtesøer	26	26	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af døde dyr	52	52	Alle dage	06.00-18.00
Levering af råvare (soyaskrå og mineraler)	12	12	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Korn	50	50	Alle dage (sæsonbestemt)	00.00-24.00
Gylleudbringning fra ejendommen (traktor)	50	50	Alle dage (Sæsonbestemt)	00.00-24.00
Transport til andre gyllebeholdere eller biogasanlæg	225	225	Alle dage (sæsonbestemt)	00.00-24.00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	12	12	Hverdage	07.00-18.00
I alt (gns.)	493	493		

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

En del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage. Det drejer sig om transporter ved høst og udbringning af husdyrgødning.

På figur 2 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 2. Til- og frakørselsveje til ejendommen (rød signatur). Offentlig vej (gul signatur).

Alle grænser for tilladelig støj fra transport til og fra ejendommen vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gener fra transport. Reglerne for udkørsel af husdyrgødning vil blive overholdt. Hovedparten af transporterne ligger i dagtimerne i tidsrummet 07.00 til 18.00.

Der er tale om gode til- og frakørselsforhold med en relativ stor afstand til nærmeste nabobeboelser.

På den baggrund vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for omboende.

5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier

5.4.1 Spildevand

Spildevand fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Tablet 6. Spildevand (art og mængder).

Art	Nudrift	Ansøgt drift	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	500 m ³ *	500 m ³ *	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af stalde er inkluderet i normtalsberegning for gylleproduktion (jf., afsnit 5.4.2).

Spildevand fra rengøring ledes til gyllebeholder og udbringes på markerne med husdyrgødningen.

Tagvand ledes via lukket drænrør til kanal nord for ejendommen, hvorfra det ledes til Guldborgsund.

5.4.2 Husdyrgødning

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres udelukkende svinegylle på ejendommen. I tabel 7 nedenfor er der en oversigt over ejendommens husdyrgødningsopbevaringsanlæg.

Tabel 7. Oversigt over ejendommens kapacitet til husdyrgødningsopbevaring.

Gyllebeholder:	2.550 m ³
Gyllekanaler:	1.200 m ³
Gyllebeholder på anden ejendom eller biogasanlæg:	4.000 m ³
Opbevaringsanlæg i alt:	7.750 m³

I henhold til § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

I tabel 8 nedenfor er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning.

I beregningen af opbevaringskapaciteten er der taget udgangspunkt i et sohold bestående af 1.600 årssøer.

Tabel 8. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, jf. Landbrugets Byggeblade 95.03-03.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt
Søer, (farestald)	Del.spalter	1.600	1,710	-	2.736
Søer, (løbe- og drægtighedsstald)	Del.spalter	1.600	4,700	-	7.520
Gødningsproduktion i alt					10.256
Fradrag for overdækning af gyllebeholder					0
Vand fra befæstede arealer (inkl. vaskevand til redskaber m.m.):					0
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og fradrag for overdækning (i alt)					10.256
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					7.692
Opbevaringskapacitet til rådighed					7.750
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					9,1

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

5.4.3 Affald og kemikalier

Døde dyr

Døde dyr placeres på fast plads på Hiltvej 4 før afhentning til DAKA. Indtil afhentningsdagen placeres døde pattegrise i kølecontainer og søer under kadaverkappe ved udleveringsrampen på Hiltvej 3.

Opbevaring af olie og kemikalier

Der opbevares ikke olie, diesel, motorolie eller spildolie på ejendommen.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicinrester og emballage

Medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Guldborgsund Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør.
- Eventuelle medicinrester afleveres via indsamlingsordning.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Virksomheden producerer kun i meget begrænset omfang affald, og ikke noget farligt affald.

Al affald håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning

5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

Miljøstyrelsens vejledende krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager er opfyldt (jf. afsnit 6 nedenfor).

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift og nudriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Ammoniakfordampning	4.714 kg NH ₃ -N	4.022 kg NH ₃ -N	4.516 kg NH ₃ -N

5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet

På figur 3 nedenfor er der en oversigt over naturområder i lokalområdet.

Figur 3. Beskyttede naturområder i lokalområdet. Afstanden til kategori 1- og 2 naturområderne er så stor, at de ikke er vist på figuren.

I de følgende afsnit beskrives de enkelte naturområder, og de beskyttelsesniveauer, der gælder for de respektive naturområder.

5.5.3 Internationale naturbeskyttelsesområder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er "Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand", der ligger ca. 1,5 km nord for husdyrbrugets anlæg.

5.5.4 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel 9 nedenfor.

Der er beregnet ammoniakdeposition på 6 naturområder, der er vist i tabel 9 med litra nr. 1-6, hvor nr. 3-6 er vist på figur 3 ovenfor.

Tabel 9. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Nr. 6. Vandhul - nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,1	0,8	▼
Nr. 5. Vandhul - nord	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,1	0,9	▼
Nr. 4. Skov - øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,2	1,8	▼
Nr. 3. Mose - sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Nr. 2. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 1. Ege-blandskov (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼

5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Det nærmeste potentielle naturområde, der kan være omfattet af kategori 1 natur, vurderes at være en Ege-blandskov (Natura2000) (naturområde 1 i tabel 9). Naturområdet ligger ca. 1,5 km nord for staldanlægget.

Der er ingen kategori 1 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ikke regnet med kumulativ effekt fra andre husdyrbrug, da totaldepositionen ikke er større end 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 natur er et overdrev >2,5 ha (naturområde 2 i tabel 9) ca. 6,2 km syd for staldanlægget.

Der er ingen kategori 2 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 2 naturområder.

5.5.6 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Der er ingen kategori 3-naturområde, der modtager en merbelastning på mere end 0,2 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 3-naturområder.

5.5.7 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 naturområder ligger der et par § 3-beskyttede naturområder i lokalområdet.

Der er ingen af disse §3-beskyttede naturområder, der modtager en merbelastning på mere end ca. 0,1kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af øvrige § 3-beskyttede naturområder, der ikke er kategori 1, 2 og 3 natur.

5.5.8 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end hhv. 0,1 og 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ingen kategori 3 naturområder, der modtager en merdeposition større end 0,2 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der ingen naturområder, der modtager en merbelastning på mere end 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

6 BAT-REDEGØRELSE

6.1 BAT i relation til Management

Den daglige drift søges tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse således, at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Der er stor bevågenhed omkring minimering af forbruget af ressourcer som strøm, varme, brændstof og næringsstoffer. Herudover fokuseres på reduceret ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Dette søges bl.a. opnået ved hyppig renholdelse af overflader.

Endvidere fokuseres på færrest mulige lugt- og fluegener for omgivelserne. Dette søges opnået ved renholdelse af overflader som nævnt ovenfor og fluebekæmpelse i det omfang, det er nødvendigt. Fluebekæmpelse sker efter retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlægget. Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i alle staldafsnit. Overbrusningen benyttes efter forskriften i lov om indendørs hold af grise. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødeadfærd, og til nedkøling af dyrene i varme perioder. Desuden reducerer overbrusning støv i staldluften.

Der er stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold.

6.2 BAT i relation til ammoniak

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdier ud fra følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N indgår ikke.
2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger.

Der er tidligere stillet BAT-vilkår til anvendelse af gyllekøling i de to eksisterende stalde (stald nr. 3 og 4 på bilag 1). I IT-skema nr. 228.615 er der foretaget en scenarioberegning hvor det konkrete BAT-niveau er beregnet under hensyntagen til eksisterende vilkår om gyllekøling:

- 17 % ammoniakreduktion i stald nr. 4 og 11,5 % i stald nr. 3.

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på 4.714 kg NH₃-N/år. Beregningerne fremgår af IT-ansøgningsskema 228.615 (scenarioberegning).

I IT-ansøgningsskema 227.414 er der anvendt gyllekøling med en lidt anderledes ammoniakreduktion i de respektive stalde. Det er gjort for at have en ensartet køling pr. kvadratmeter gyllekanal (16,4 W/m²).

For at opfylde BAT-emissionsniveauet anvendes der følgende teknologier:

- Delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv i stiarealet i den nye løbestald (stald nr. 5 på bilag 1)
- Gyllekøling i eksisterende farestald og drægtighedsstald (hhv. stald nr. 3 og 4 på bilag 1).
- Gyllekøling i den ansøgte løbestald (stald nr. 5 på bilag 1)

Ved valg af ovenstående teknologi reduceres ammoniakfordampningen fra stalde og opbevaringsanlæg til 4.714 kg NH₃-N/år. Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau er overholdt. Der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

På bilag 2 er der redegjort for beregningerne af dimensioneringen af gyllekølingsanlægget.

6.3 BAT i relation til foder

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der udarbejdes E-kontrol, hvor foderblandingerne optimeres så tildelingen af N og P tilpasses dyrenes behov. Der er således et stort fokus på, at husdyrgødningens indhold af næringsstoffer minimeres. I øvrigt tilrettelægges fodringen, så mængden af foderrester minimeres.

Foderet tilsættes fytase der betyder, at en større andel af P i foderet gøres tilgængeligt i grisenes fordøjelsessystem. Dermed udnyttes en større andel af fosforet i foderet, og der sker en mindre udskillelse af P i husdyrgødningen.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at anvende fytase i foderet og anvende fasefodring.

6.4 BAT i relation til energi og vand

6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger

Udendørsbelysning er kun tændt i forbindelse med daglige arbejds gange, hvis dagslyset ikke er tilstrækkeligt. Der anvendes lavenergipærer overalt, hvor dette er muligt. Der overvejes løbende muligheder for at reducere forbruget vha. automatiske foranstaltninger. Ventilationen i nye og eksisterende stalde er undertryksventilation med strømbesparende motorer.

Ventilationen er tilkoblet automatisk styreenhed, hvilket er med til at reducere energiforbruget til ventilation.

Ventilationsanlægget rengøres i hvert staldafsnit, når der foretages vask af staldafsnittet. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid holdes rent, således at der ikke ophobes støv og skidt i ventilationsanlægget. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid fungerer optimalt.

Logistikken i forbindelse med udtagning af foder er planlagt, så arbejdet giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Tilsvarende planlægges transporter med husdyrgødning at være så effektive og energibesparende som muligt.

Der foretages en årlig aflæsning af elforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i elforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens elforbrug er konstant over året, der er ingen sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at aflæse elforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse elforbruget en gang årligt.

6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget minimeres ved, at der bruges drikkenipler/drikkekar. Dermed er vandspildet minimalt, og der anvendes praktisk taget kun det drikkevand, som grisene tapper.

I forbindelse med den daglige rytme og gennemgang i staldene, reduceres risikoen for, at et eventuelt brud på drikkevandssystemet resulterer i et længerevarende spild af vand.

Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Når der skal vaskes stalde, foretages en iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Iblødsætningen og anvendelsen af højtryksrensere er med til at reducere vandforbruget i forbindelse med vask.

Ifølge BREF-dokumentet, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere og drikkenipler over fodertrug).

Der foretages en årlig aflæsning af vandforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i vandforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge BREF-dokumentet, er det BAT at aflæse vandforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse vandforbruget en gang årligt.

6.5 Særregler for IE-husdyrbrug

Når husdyrbruget overskrider grænsen for IE-husdyrbrug, som i den konkrete sag sker, når der er mere end 750 årssøer, er der yderligere en række særregler, der træder i kraft.

Det drejer sig om:

- Miljøledelse
- Oplæring af medarbejdere
- Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget
- Beredskabsplan
- Fodringsvilkår

Nedenfor er det kort beskrevet, hvad de enkelte punkter indeholder.

6.5.1 Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder følgende betingelser:

- Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
- Fastsætte miljømål
- Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål
- Minimum 1 gang årligt evaluerer miljømedarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- Minimum 1 gang årligt gennemgår miljøledelsessystemet.

6.5.2 Oplæring af medarbejdere

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- Relevant lovgivning
- Transport og udbringning af husdyrgødning
- Planlægning af aktiviteter
- Beredskabsplanlægning og beredskabsstyring
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr

6.5.3 Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

Planen skal som minimum opfylde indeholde følgende punkter for regelmæssige kontrol, reparation og vedligeholdelse:

- Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimeret styring heraf
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner)
- Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand

Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal ske regelmæssig. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

6.5.4 Beredskabsplan

IE-husdyrbruget skal udarbejde en beredskabsplan, der som minimum indeholder følgende punkter:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder
- Handlingsplan for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte og kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning af møddinger og olieudslip)

- Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip)

6.5.5 Fodringskrav

Kvælstof

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til EU-forordning om foder-tilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Fosfor

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og tilladt i henhold til EU-forordning om fodertilsætningsstoffer eller let fordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt ovenfor. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

7 UHELD OG RISICI

7.1 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Uheld med væltet gylletransport vil kunne foranledige forurening.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Såfremt der skulle ske uheld ved afhentning af gylle, ringes der til alarmcentralen og kommunens miljøvagt kontaktes.
- Al gylle afhentes med gyllevogn med sugepumpe.

Hvis der skulle ske uheld, kontaktes miljøvagten, og der vælges de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko bliver mindst mulig (gyllespild kan f.eks. opdæmme med halmballer, jord og lign.). Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

8 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer. Ansøger aflæser og registrerer forbrug af vand og el en gang årligt i forbindelse med årsregnskabet.

Virksomhedens el- og vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.1 vedr. "Management".

9 SAMLET VURDERING

Vedrørende ansøgningskrav jf. § 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen):

Stk. 7. Ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten skal ansøger tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning.

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

I bilag 1 under afsnit E. Miljøkonsekvensrapporter står følgende:

Kravene i pkt. B, E og F, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Nedenfor er der en konklusion for de oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at bliver berørt. Alle de oplysninger, der er relevante for det konkrete projekt, er beskrevet igennem miljøkonsekvensrapportens afsnit ovenfor og konklusionen i forhold til § 4 herunder bilag 1 pkt. B, E og F er gengivet nedenfor.

Konklusion af miljøkonsekvensrapport for Hiltvej 3

I den konkrete sag vurderes der ikke at være forhold vedrørende anden lovgivning, der skal tages hensyn til.

Med hensyn til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 8 er der følgende konklusioner:

Befolkningens og menneskers sundhed

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 om vurdering af gener i lokalområdet, er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger med lugt, støj, støv m.m.

Det vurderes desuden, at en svineproduktion som den ansøgte hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5 om vurdering af ammoniakpåvirkning, er det vurderet, at det konkrete projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder.

Da bilag IV-arters yngle- og rasteområder er direkte eller indirekte afhængige af, at der ikke sker væsentlige tilstandsændringer af naturområder, vurderes det, at der ikke sker væsentlige påvirkninger af bilag IV-arters yngle- og rastområder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6 er der vurderet på anvendelse af BAT. Det vurderes, at der anvendes BAT i tilstrækkeligt omfang på ressourceforbrug. Der er dermed redegjort for, at det konkrete projekt reducerer forbruget af energi mest muligt, hvilket alt andet lige betyder et mindre klimaaftryk fra husdyrbruget.

Desuden er alle stalde, gødningskanaler, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere udført af tætte materialer i henhold til gældende forskrifter på området (landbrugets byggeblade).

Der er ingen skadelige emissioner fra stoffer, der kan være giftige for omgivelserne. Som nævnt har ammoniakemissionen ingen væsentlige virkninger på naturområder i omgivelserne.

Desuden er der i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.1 redegjort for, at alle lugtgenekriterier er overholdt.

Endelig vurderes det, at det konkrete husdyrbrug hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter udgør en risiko for indvirkning på klimaet. Dels vurderes det, at emissionen med klimagasser som følge af det ansøgte er yderst begrænset i forhold til den totale udledning af klimagasser på nationalt plan og dels vurderes det, at det ansøgte husdyrbrug ikke er sårbart overfor de klimaændringer, der er i vente indenfor en periode på ca. 30 år, hvilket er den estimerede levetid for det konkrete projekt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.1., 5.2, 5.3 og 5.5 er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger af landskabet. Desuden er alle afstandskrav overholdt, og der er ingen væsentlige påvirkninger af kulturarv og materielle goder.

Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at der ikke er væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil imellem de enkelte faktorer under punkterne 1-4.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7, er der redegjort for eventuelle uheld og risici. Det er vurderet, at den største risiko for ulykker eller katastrofer er gylleudslip.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7 er der redegjort for de foranstaltninger, der skal minimere eventuelle uheld, og hvordan der skal reageres, hvis et uheld skulle opstå.

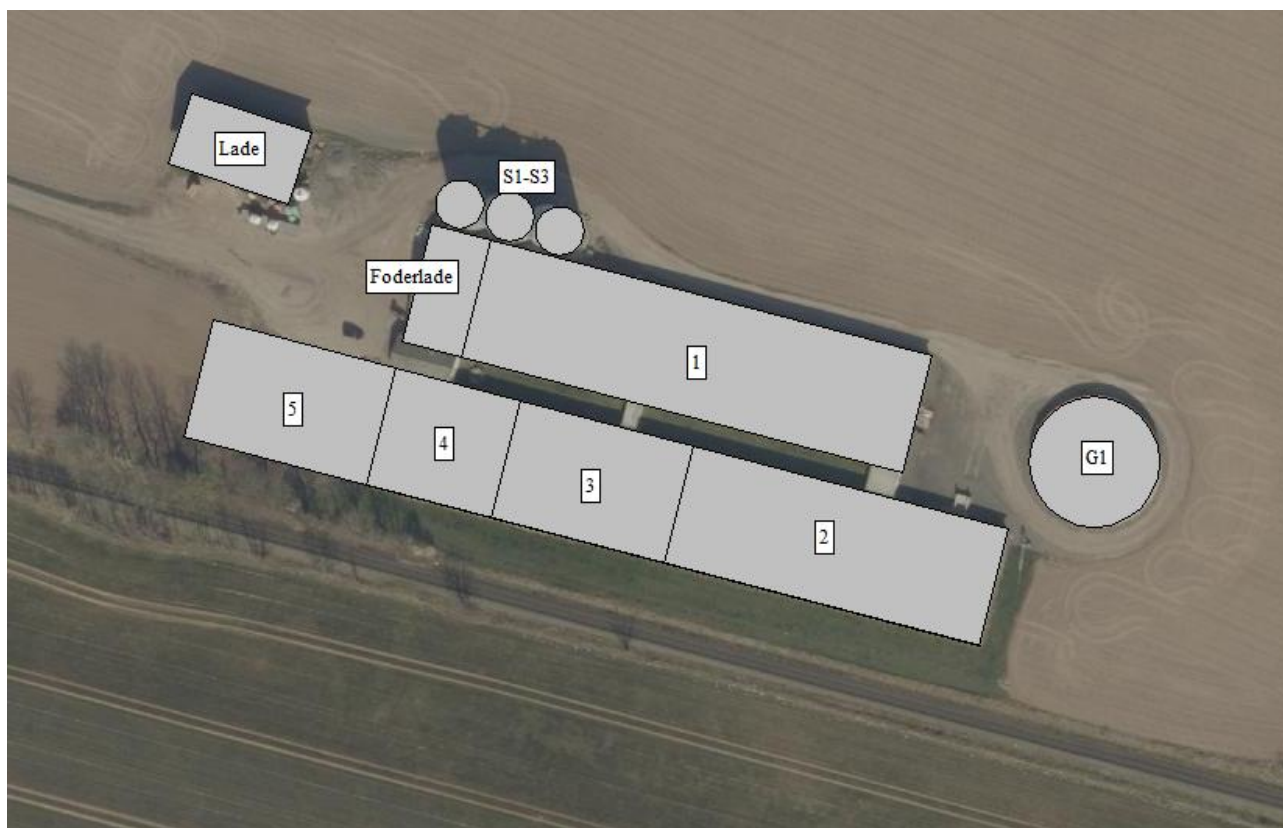
Der udarbejdes en beredskabsplan for husdyrbruget.

På den baggrund vurderes det, at sårbarheden i forhold til punkterne 1-5 er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang. Det vurderes således, at der ikke er væsentlige risici i forbindelse med ulykker og katastrofer.

Sammenfatning af konklusionen (bilag 1 pkt. B, D og F)

For det konkrete husdyrbrug vurderes der ikke at være yderligere oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.

BILAG 1 - OVERSIGT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Drægtighedsstald	2.074 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
2	Farestald	1.061 m ² (Flexgruppe: søer, diegivende og smågrise)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
3	Farestald	637 m ² (Flexgruppe: søer, diegivende og smågrise)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
4	Løbestald	614 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
5	Løbestald	724 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
G1	Gyllebeholder	574 m ² (overfladeareal) og 2.550 m ³ (kapacitet)	Flydelag
S1-S3	Kornsiloeer		

BILAG 2- GYLLEKØLING

Beskrivelse af gyllekølingsanlæg

Der er etableret gyllekøling i følgende stalde:

- stald nr. 1 – drægtighedsstald
- stald nr. 2 farestald
- stald nr. 5 ny løbestald

I tabellen nedenfor er størrelsen på gyllekanalerne i de respektive staldafsnit vist. Desuden fremgår køleeffekten pr. m² gyllekanal og ammoniakreduktionen i de respektive staldafsnit.

Stald	Kyllekanal (m ²)	Linespil i gyllekanal	Køleeffekt (W/m ² gyllekanal)	Ammoniakreduktion
1	1.000 m ²	Ja	16,4 W/m ²	21,8 %
2	320 m ²	Nej	16,4 W/m ²	12,9 %
5	355 m ²	Nej	16,4 W/m ²	12,9 %
Total	1.675 m²			

Egenkontrollen på gyllekølingsanlægget er en energimåler.

Gyllekølingsanlægget dimensioneres, så der er en gennemsnitlig årlig køleeffekt på 16,4 W/m².

Der etableres gyllekøling i 1.000 m² gyllekummer med linespil og 675 m² gyllekummer uden linespil. Køleeffekten er $(1.000 \text{ m}^2 + 675 \text{ m}^2) * 16,4 \text{ W/m}^2 = 27,470 \text{ kW}$.

Den årlige køleydelse er dermed $27,470 \text{ kW} * 8.760 \text{ h/år} = 240.637.200 \text{ kWh}$.

Ammoniakreduktion i gyllekanaler med linespil (staldafsnit 1)

Hvis varmepumpen kører kontinuerligt, giver det en ammoniakreduktion på:

- $-0,02 * (16,4 \text{ W/m}^2)^2 + 1,66 * 16,4 \text{ W/m}^2 = 21,8 \%$

Ammoniakreduktion i gyllekanaler uden linespil (staldafsnit 2 og 5)

Hvis varmepumpen kører kontinuerligt, giver det en ammoniakreduktion på:

- $-0,004 * (16,4 \text{ W/m}^2)^2 + 0,85 * 16,4 \text{ W/m}^2 = 12,9 \%$

Indtastning af ammoniakreduktionsprocenter i IT-ansøgningskemaet

De respektive ammoniakreduktionsprocenter er indtastet i de respektive staldafsnit i IT-ansøgningskemaet og er identiske med de procentsatser, der er vist i tabellen ovenfor.

BILAG 3– PLANTEGNING MED INDRETNING AF STALDE

Der er vedhæftet følgende særskilte bilag til IT-ansøgningskemaet:

- Bilag 3a-plan-tegning med stald 1-4
- Bilag 3b-plan-tegning med stald 5